

उदयमान भारत र आकांक्षी नेपालीबीचको नयाँ सम्बन्ध

रवि लामिछाने रास्वपा समापति

सिटी डेन्टल

आधुनिक प्रविधिबाट सञ्चालित यहाँ नयाँ प्रविधिबाट दात लगाउनुको साथै मुख तथा दातसम्बन्धी सम्पूर्ण उपचार गरिन्छ।

यसको शाखा मधुमल्लामा पनि खुलेको छ।

दमक-६, भ्रमा फाल्गुनन्द चौक फोन: २२२-४२४२०९

जि.प्र.का.भापा व.नं.६९१ ०५/०६/०८ सत्यता, स्वतन्त्रता र विष्णुशक्तता हाम्रो प्रतिबद्धता

राष्ट्रिय दैनिक

पूर्वसन्देश

PURBA SANDESH NATIONAL DAILY

पुरबासन्देश.com

आमा डेन्टल प्रा.लि.

आफ्नो स्थापनाको १० औं वार्षिकोत्सव

विशेष अफर

प्रदान गर्दछौं!

१. नि:शुल्क ओपीसी सेवा।

२. डेन्टल कन्सल्टेन्स ५०% छुट्ट।

३. सबै किसिमका बन्त उपचार योजनामा २०% छुट्ट।

प्रा.लि. नं. १०, भ्रमा फाल्गुनन्द चौक, दमक-६, कैलाली

फोन: ०२३-५७७६३९, ५७७६३९०

□ वर्ष २१ □ अंक - १५० □ २०८३ जेठ २३ गते शनिवार □ Saturday, 06 June, 2026 □ मूल्य ७/-

राप्रपाले दमक नपामा ज्ञापनपत्र बुझाए

दमक/ राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपा) भ्रमापाले शुक्रबार दमकसहित जिल्लाका सबै १५ स्थानीय तहमा एकै साथ ज्ञापनपत्र बुझाउँदै किसान, मजदुर, युवासेना र विकाससँग सम्बन्धित विषयमा ध्यानाकर्षण गराएको छ।

सोही क्रममा क्षेत्र नं. ५ (ख) राप्रपा भ्रमापाले दमक नगरपालिकालाई १४ बुँदे ज्ञापनपत्र बुझाउँदै किसान, विकास निर्माण, सेवा प्रवाह र युवासेनासँग सम्बन्धित विभिन्न समस्या तत्काल समाधान गर्न माग गरेको छ।

नगर मुखलाई सम्बोधन गरी बुझाइएको ज्ञापनपत्रमा कृषकका लागि समयमा मल, बिउबिजन र कीटनाशक औषधिको सहज आपूर्ति सुनिश्चित गर्नुपर्ने माग प्रमुख रूपमा राखिएको छ। किसानले उत्पादन गरेका खाद्य तथा नगद बालीको न्यूनतम समर्थन मूल्य नपाइरहेको भन्दै उचित मूल्य सुनिश्चित गर्न पनि आग्रह गरिएको छ।

त्यसैगरी, भूमिहीन, सुकुम्बारी तथा अव्यवस्थित

रमा हत्या प्रकरण प्रहरीद्वारा सार्वजनिक

दमक/ दमक नगरपालिका-८ की २१ वर्षीया रोमा (रमा) तिवारीको हत्यामा संलग्न रहेको आरोपमा प्रहरीले ३४ वर्षीय भारतीय नागरिक रमेशकुमार पण्डितलाई पक्राउ गरेको छ। उनलाई बिहबार दमक-५ स्थित डेराबाट नियन्त्रणमा लिएर अनुसन्धान थालेको प्रहरीले शुक्रबार घटनाको विवरण सार्वजनिक गरेको हो।

१३ जेठ मध्यरातमा भेटघाटपछि भएको लेनदेन विवादले उग्र रूप लिँदा तिवारीको हत्या भएको प्रारम्भिक अनुसन्धानले देखाएको छ। प्रहरीका अनुसार पण्डितले हत्यामा संलग्नता स्वीकार गरेका छन्। उनीविरुद्ध जबरजस्ती कर्णी तथा कर्तव्य ज्यानसम्बन्धी कसुरमा अनुसन्धान भइरहेको भन्ना प्रहरीका निमित्त प्रहृष्टा प्रहरी निरीक्षक सुभम बाज्रियाले जानकारी दिए।

अत्याधिक गर्मीले बालबालिकाहरु बढी प्रभावित विद्यालयहरु धमाधम बन्द हुँदै

पूर्वसन्देश समाचार

दमक/ अत्यधिक गर्मीका कारण विद्यालय सञ्चालनमै असर पर्न थालेपछि तराई क्षेत्रमा जनस्वास्थ्यप्रति चिन्ता बढेको छ। महोत्तरी, कपिलवस्तुसहित देशका विभिन्न स्थानीय तहले उच्च तापक्रमका कारण नगरभित्रका सम्पूर्ण सामुदायिक, संस्थागत तथा धार्मिक विद्यालयमा बिदा दिने क्रम बढ्दै गएको छ। महोत्तरीमा बर्दिबास नगरपालिका, गौशाला नगरपालिका लगायत अन्य स्थानीय तहले समेत विद्यालय बन्द गरिसकेका छन्। धामको प्रचण्ड

राप्सैने बहने तातो हावाले बालबालिकाको स्वास्थ्य चासोलाई ख्याल गरिएर नगर क्षेत्रका सामुदायिक, संस्थागत र धार्मिक विद्यालय बन्द गर्ने निर्णय भएको गौशाला नगर कार्यपालिकाको कार्यालयका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ओमबहादुर अधिकारीले सुचना जारी गर्दै जनाए। विद्यालय बन्दको निर्णय गर्ने गौशाला र बर्दिबास दुवै जिल्लाका सुदूर उत्तरवर्ती स्थानीय तह हुन्। यता गौशालासहित पूर्वी तराईका जिल्लामा पनि गर्मीले जनजीवन कष्टकर बनाएको छ।

भ्रमासहित पूर्वी तराईका जिल्लामा लगातार चार दिनदेखि चर्को धाम लागिरहेकोले तापक्रम ३७ डिग्री सेल्सियसभन्दा माथि पुगेको छ। गर्मीका कारण विशेषगरी बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अशक्त, बिरामी तथा दैनिक ज्यालादारी मजदुर बढी प्रभावित बनेका छन्। दिनको समयमा घरबाहिर निस्कनसमेत कठिन हुने अवस्था सिर्जना भएको स्थानीयवासी बताउँछन्। अत्यधिक तातो हावाका कारण सर्वसाधारण घरबाहिर ननिस्कन मौसम पूर्वाग्रहको माहाशय्याले अनुरोध गरेको छ। स्वास्थ्यकर्मीहरूका अनुसार पछिल्लो दिनहरूमा डिहाइड्रेसन, टाउको दुख्ने,

आयोगको प्रतिवेदनविरुद्ध एमाले अदालत जाने

दमक/ नेकपा (एमाले) ले राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोगको भदौ २३-२४ का घटनासम्बन्धी प्रतिवेदनमा तत्कालीन प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीलगायत मतुललाई दोषी देखाउने नियत रहेको आरोप लगाउँदै अदालत जाने तयारी गरेको जनाएको छ।

महासचिव शंकर पोखरेलद्वारा शुक्रबार जारी विज्ञापित प्रतिवेदन र आयोगको जेठ १२ गतेको निर्णयबारे पार्टीभित्र छलफल गरी विभिन्न निकर्ष निकालिएको उल्लेख छ। एमालेले संवैधानिक प्रश्न उठेमा न्यायिक पुनर्वलोकनका लागि अदालत जाने तथा उपलब्ध सबै कानुनी उपचारका विकल्प अपनाउने जनाएको छ। पार्टीले प्रतिवेदनमा संवैधानिक, कानुनी र तथ्यागत पक्ष अध्ययन गर्ने विज्ञहरूको समूह गठन गर्ने, सरोकारवालासँग छलफल गर्ने तथा आवश्यक परे आयोगसमक्ष पुनर्वलोकनको माग गर्ने निर्णय गरेको छ।

एमालेले प्रतिवेदनमा तथ्यागत, कानुनी र विश्लेषणात्मक कमजोरी रहेको दाबी गर्दै केही सिफारिस संविधान र स्थापित कानुनी सिद्धान्तविरुद्ध रहेको टिप्पणी गरेको छ। साथै, तत्कालीन प्रधानमन्त्री ओली, गृहमन्त्री रमेश लेखक र सञ्चारमन्त्री पृथ्वी सुब्बा गुरुङलाई राजनीतिक रूपमा निषेध गर्ने उद्देश्यले प्रतिवेदन तयार गरिएको आरोप पनि लगाएको छ।

कांग्रेसमा म्याद थप

भ्रमा/ नेपाली कांग्रेसले आफ्नो पार्टीको क्रियाशील सदस्यता अर्थात्वाधिक गर्न अन्तिम पटकका लागि समय थप गरेको छ।

काँग्रेस केन्द्रीय कार्यालयका कार्यवाहक म.सु.सचिव कृष्णराज दुलालका अनुसार पार्टीको सदस्यता व्यवस्थापन केन्द्रीय समितिको बैठकले आगामी जेठ २८ गते राति १२ बजेसम्मका लागि म्याद थप गर्ने निर्णय गरेको हो।

काँग्रेसले देशभर क्रियाशील सदस्यता अर्थात्वाधिक गर्ने कार्य उत्साहजनक रूपमा अगाडि बढिरहेको जनाएको छ। तर, पार्टीका विभिन्न जिम्माभारका तहहरूबाट सदस्यता अर्थात्वाधिक गर्ने तोकिएको समय थप भएको भन्दै म्याद थप अनुरोध आएको विषय गरिएको कार्यवाहक म.सु.सचिव दुलालले स्पष्ट पारे।

विभिन्न तहबाट सदस्यता अर्थात्वाधिकका लागि समय थप भएको जानकारी प्राप्त हुन आएकाले सदस्यता व्यवस्थापन केन्द्रीय समितिको निर्णयानुसार यो समस्या निधान आगामी जेठ २८ गते राति १२ बजेसम्मका लागि अन्तिम पटकका लागि कायम गरेका छौं, उनले भने।

सम्पत्ति विवरण नबुझाउने पक्षमा पूर्वन्यायाधीसहरु

दमक/ सरकारले गठन गरेको सम्पत्ति जाँचबुझ आयोगले पूर्वन्यायाधीसहरूलाई सम्पत्ति विवरण बुझाउन सिकाएको निर्देशनपत्र पूर्वन्यायाधीस फोरमले कानुनी प्रश्न उठाएको छ।

फोरमले नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित सूचनाको अन्वयानुसार सबै पूर्वन्यायाधीसहरूलाई सम्पत्ति विवरण बुझाउनुपर्ने कानुनी बाधता नरहेको निष्कर्ष निकालेको जनाएको छ। फोरमका अनुसार सूचना न्यायाधीसका लागि प्रयोग गरिएको 'पदमुक्त भएका वा हटेका' भन्ने शब्दावलीले नियमित अवकाश प्राप्त पूर्वन्यायाधीसलाई समेटेको छैन।

फोरमका महासचिव शम्भुबहादुर खड्काले उक्त शब्दावली विशेष परिस्थितिमा पदबाट हटाइएका वा महाभियोगजस्ता प्रक्रियाबाट पदमुक्त भएकाहरूका लागि मात्र लागू हुने तर्क गरेका छन्। जेसुकै स्पष्ट कानुनी आधारविना सबै पूर्वन्यायाधीसलाई सम्पत्ति विवरण बुझाउन बाध्य पार्न नमिल्ने भन्दै सम्बन्धित नियमावली स्पष्टता माग गरेको छ। यसैबीच, सम्पत्ति जाँचबुझ आयोगको भने आफ्नो सूचनाबारे औपचारिक स्पष्टीकरण सार्वजनिक गरेको छैन।

रास्वपा नेतृत्वमा खबरदारीको आह्वान

दमक/ राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा) का समापति रवि लामिछानेले पार्टीलाई सही दिशामा अघि बढाउन नेता, कार्यकर्ता र समर्थकहरूको निरन्तर खबरदारी आवश्यक रहेको बताएका छन्। उनले समर्थकहरूलाई अन्य समर्थन गर्ने समूह नभई सही-गलत छुट्टै याउनु सक्ने सचेत नागरिकका रूपमा चित्रण गर्दै पार्टीभित्र आलोचना र सुझावको

बालबालिकासँग दमक नगर प्रमुख थापा

पंकज दाहाल

दमक/ दमकको नगर बाल सञ्जालका अगुवा बालबालिक हल शुक्रबार बचन नं. ६ स्थित पशुपति मन्दिरको तेश्रो तलामा रहेको सभाहलमा खचाखच हुनेगरी भेला भएका थिए। दमकका १० वटै वडाबाट प्रतिनिधित्व हुनेगरी भेला भएका ती बालबालिकाहरूले एकपछि अर्को प्रश्न सोध्दै गए, दमक नगर प्रमुख रामकुमार थापालाई। नगर प्रमुख थापासँग उनीहरूले नगर बाल सञ्जालको आगो जलाउन बालबालिकासँग नगर प्रमुख भन्ने विशेष अन्तरक्रिया तथा प्रश्नोत्तर कार्यक्रम राखेका थिए। कार्यक्रमको प्रमुख अतिथि रहेका थापा र सहभागी बालबालिकाहरूले त्यसैको प्रश्न र नगर प्रमुख थापाले दिएको उत्तर

उत्साहजनक साथै निकै रोचक र घोचक रहेको थियो। कार्यक्रममा बालबालिकाहरूले दमक नगरपालिकाको बालबालिकाका सवालमा गरेका गतिविधि, लिएको नीति, नियम र कार्यव्यवहारका बारेमा प्रश्नका माध्यमबाट गुनासोका रूपमा राखेका थिए भने

घरेलु हातहतियारसहित १० जना पक्राउ

उर्लावारी/ मोरङको पथरीशनिश्चरे नगरपालिकामा घरेलु हातहतियार तथा औजारसहित १० जनालाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ।

पथरीशनिश्चरे नगरपालिका वडा नम्बर ९ र १० को सिमानामा पर्ने डाम खोलाको भोलाङ पुल छेउबाट उनीहरूलाई पक्राउ गरिएको हो। इलाका प्रहरी कार्यालय पथरीबाट गस्तीमा खटिएको प्रहरी टोलीले जेठ २० गते राति साँझ ११ बजेको समयमा उनीहरूलाई शङ्कास्पद अवस्थामा फेला पारेको थियो। नियन्त्रणमा लिइएकाहरूका माथबाट प्रहरीले कटि, खुपा, भाँचल, सानो हाते बन्द्यो, चैन र माँलाजस्ता हातहतियार तथा औजारहरू वचाम गरेको छ। पक्राउ पर्नेहरूमा पथरीशनिश्चरे नगरपालिका वडा नम्बर ९ वस्ने १० वर्षीय बालबालिकाका लागि तपाईंले देखाएको

कतिपय सवालमा सुझाव समेत दिएका थिए। त्यसैक्रममा अहिलेको बालेन सरकारले सुकुम्बारी बसेको सार्वजनिक नदी नाला किनारको जग्गामा रहेको डोजर लगाएर खाली गर्नु भनिरहेका बेला त्यहाँ रहेका बालबालिकाको शैक्षिक भविष्यप्रति देखिएको त्रास

सरकारी तथा सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण गरौं

- सडक, पार्क, विद्यालय, अस्पताल जस्ता संरचनामा तोडफोड नगरौं,
- सार्वजनिक स्थलमा सरसफाई गरौं र फोहोर नगरौं,
- विद्युत, पानी तथा अन्य स्रोतको बचत गरौं,
- सरकारी सामग्रीको दुरुस्थिति र क्षतिमा हुन नदियोस,
- ट एतिहासिक, सांस्कृतिक तथा प्राकृतिक सम्पदाको संरक्षण गरौं,
- अनधिकृत अतिक्रमण र क्षतिबाट सार्वजनिक सम्पत्तिलाई जोगाऔं,
- सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण गर्नु सबैको दायित्व हो।

नेपाल सरकार

विज्ञापन बोर्ड

संस्मरण

कामसूत्रका पहिलो स्रष्टा होइनन् वात्स्यायन

डा. तुलसी मट्ट्याई

क्रमागत :

कामसूत्रको कामसूत्रले 'काम' को प्रयोग, सीमा र सरल र सहज विधिहरू, स्त्री-पुरुष दुवैलाई आनन्द मिल्ने आसनहरूबारे वर्णन गरेको छ । साथै अर्को कुरा पनि छ । 'काम' को प्रयोग त प्रकृतिले नै दिएको हो । यो सिद्धान्त हुनुपर्ने होइन । किनभने कृषकले आफ्नो खेतीको बालीनाली जंगली जनावरबाट नष्ट पारिन्छ भनेर खेती लगाउन छोड्दैन । मानिसले काम प्रयोगलाई रोगव्याधी लाग्छ, शिरमा हाँसि पुरिन्छ भनेर प्रयोग छोड्दैन तर यही कुरामा केही सहज, सरल र सुखदायी प्रयोगबारे जानकारी भयो भने कुनै विघ्नवाधा आइपर्दैन भनेर मानिसकै कल्याणका लागि यो कामसूत्र रचिएको हो भनेर ठोकुवा गरेका छन् ।

स्त्री-पुरुषको काम-रतिसुखलाई वात्स्यायनले मानवजीवनको एउटा साधनको रूपमा मानेका छन् । उनले वैवाहिक जीवनलाई सन्तानोत्पत्तिसँगै सृष्टी र स्वस्थ एवं मनको समेत सुदृढता र स्वस्थतामा प्रयास दिएका छन् । तर परिचित कामशास्त्रीहरूले मानव जीवनको एउटा प्रमुख साधकका रूपमा कामसुखलाई मानेका छन् । शरीरको सुख मात्र हेरेका छन् । तर वात्स्यायनले यसलाई तत्त्वज्ञानका दृष्टिले अध्यात्मसम्म जोड्ने साधन मानेका छन् । वात्स्यायनले वैवाहिक जीवनलाई मर्यादित र व्यवस्थित बनाउने साधकका रूपमा कामलाई मानेका छन् । विवाहपछिको जीवनमा कामसुख मिल्ने भनेर जीवन निरन्तर र निरर्थक बन्दछ । अधुनिक शरीरशास्त्रका दृष्टिमा यो कुरा उचित देखिन्छ । पाश्चात्य जगत्मा कामशास्त्रको चर्चा दुई सय वर्षयता मात्र हुन थालेको छ भने पूर्वीय जगत्मा दुई हजार वर्षअघिबाटै काम चर्चा व्याख्या भएको छ । वात्स्यायनले महत्त्वपूर्ण ग्रन्थ- 'कामसूत्र' रचेर एउटा दृष्टोत्कान्तिशील षडला चलेका हुन् । आज एकदमै सघिन शताब्दीमा त 'काम' शास्त्रबारे सुलेर चर्चा गर्ने परिस्थिति विकसित भएको छैन भने दुई हजार वर्षअघि नै यस्तो अदभुत र विचित्रको ग्रन्थ कामसूत्र उनले कसरी लेख्न सके ? यो बडो अनौठो र आश्चर्यजनक कुरा हो ।

यस कामसूत्रको पहिलो अध्यायमा धर्म, अर्थ र काम तीनवटै पुरुषार्थलाई नमस्कार गरिएको छ । यी तत्वबारे ज्ञान गराउने गुरुहरूलाई नमस्कार गरिएको छ । संसारको सृष्टिसँगै मानव सृष्टिपछि यस सृष्टिलाई राम्ररी संचालन गर्न प्रजापति अर्थात्- संसारका रचयिताले नै एक लाख अध्याय भएका महाग्रन्थहरू समेत रचेका थिए । तीमध्ये धर्म सम्बन्धी विषयहरूलाई स्वयम्भु मनुले छुट्याएर अर्को ग्रन्थ 'मनुस्मृति' बनाए । त्यसपछि बृहस्पतिले अर्थशास्त्र सम्बन्धी अध्याय छुट्याएर 'अर्थशास्त्र' को ग्रन्थ रचे । त्यही परम्परा कौटिल्यको अर्थशास्त्रसम्म आइपुग्यो ।

शिवजीका नन्दी नाम गरेका काम-सेवकले कामसूत्र छुट्याएर एक हजार अध्यायभित्र निर्माण गरेका थिए । फेरि श्वेतकेतु भन्ने आचार्यले त्यस एक हजार अध्यायलाई छोड्दाएर पाँच सय अध्यायको कामसूत्र तयार पारे । बहु भन्ने अर्का विद्वान्ले त्यस ग्रन्थलाई १५० अध्यायमा सीमित पारे । फेरि बभ्रुका पुत्र वाभ्रुव्यले त्यसको पनि संक्षेप गरेर कामसूत्र सार बनाए । तर पछि यो पनि जनसाधारणमा प्राप्त हुन सकेन । त्यसपछि मात्र सबैले बुझने र जाने गरी अति संक्षेपमा वात्स्यायनले कामसूत्र बनाएको कुरा वर्णन गरिएको छ ।

उज्यालो नेपाल पार्टी संगठन बिस्तारमा

दमक/उज्यालो नेपाल पार्टीका अध्यक्ष कुलमान घिसिङले आफ्नो पार्टीलाई देशको सशक्त राजनीतिक शक्तिका रूपमा स्थापित गर्ने उद्देश्य गरेका छन् । सरकारका काम-कारवाहीप्रति असन्तुष्टि व्यक्त गर्दै उनले जनअपेक्षानुसार काम हुन नसके पार्टीले सशक्त प्रतिवाद गर्ने चेतावनी दिए। पार्टीका आगामी कार्यदेशिवारे प्रष्ट पाउँदै अध्यक्ष घिसिङले उज्यालो नेपाल पार्टी सधैं जनताको माफ्रमा रहेर उनीहरूका समस्या र मुद्दालाई प्राथमिकताका साथ उठाउने बताए ।

पार्टीले संगठन विस्तारको विशेष योजना अर्घ सारेको छ । घिसिङका अनुसार पार्टीले प्रत्येक वडा र गाउँपालिका तहसम्म आफ्नो उपस्थिति मजबुत बनाउन 'उज्यालो अभियान' सञ्चालन गर्ने तयारी गरेको छ। संगठनलाई जराझन्डै नै बलियो बनाउँदै आगामी निर्वाचनमाफरत आफ्नो सरकार स्थापित गर्ने लक्ष्य पार्टीले लिएको छ ।

युवा वर्गलाई लक्षित गर्दै पार्टीले रोजगारी सिर्जना र लगानीका क्षेत्रमा नयाँ योजनाहरू ल्याउने प्रतिवद्धता जनाएको छ । युवालाई देशको अर्थतन्त्र र लगानी प्रवर्धनमा कसरी आबद्ध गराउन सकिन्छ भन्ने विषयमा ठोस कार्ययोजना निर्माण भइरहेको उनले जानकारी दिए । घिसिङले भने, 'नयाँको विकल्प पुरानो हुन सक्दैन। नयाँको विकल्प नयाँ नै हुन्छ। त्यो भनेको उज्यालो नेपाल पार्टी हो ।'

घिसिङले सरकार बाहिर रहेर पनि आफ्नो पार्टीले रचनात्मक भूमिका निर्वाह गर्ने बताए। जनतामा व्याप्त निराशालाई चिदै देशको समृद्धिका लागि पार्टीले आफ्ना कार्ययोजनासहित सक्रियता बढाउने उनको भनाइ छ ।

२२ रवि लामिछाने

उदयमान भारत र आकांक्षी नेपालबीचको नयाँ सम्बन्ध

नेपालमा गैर-दलीय पुरुषभूमिका पेशेवर र राजनीतिक अनुभव नभएका व्यक्तिहरूका स्थापना गरिएको राजनीतिक दलले चार वर्षभन्दा कम समयमा संसदमा करिब दुई-तिहाइ बहुमत हासिल गर्नु र विश्वकै कान्छो प्रधानमन्त्री निर्वाचित हुनु सामान्य राजनीतिक घटना होइन। त्यसैले नेपालमा के भइरहेको छ र देश कुन दिशातर्फ जाँदैछ भन्नेबारे विश्वव्यापी चासो स्वाभाविक छ। भारतका लागि पनि यो चासो अर्भे बढी स्वाभाविक हो, किनकि दुई देशबीच १००० माइलभन्दा बढी खुला सीमा छ।

नेपालको यो परिवर्तन सबैकै हिसा, सैन्य कू, विदेशी हस्तक्षेप वा संघीयताको शून्यताबाट होइन, बरु शान्तिपूर्ण र लोकतान्त्रिक 'मतपट्टिका क्रान्ति' बाट आएको हो। आजको नेपाल अनिश्चित भविष्यतर्फ होइन, बरु समृद्ध र जीवन लोभतन्त्रको आकांक्षी मार्गतर्फ अघि बढिरहेको छ। हाम्रो मूल सिद्धान्त राम्रो शासन, जनताप्रति प्रत्यक्ष जवाफदेहिता र विकासमार्गतर्फ परिचर्त हो।

नयाँ राजनीतिक यथार्थ राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (RSP) नेपालको नयाँ राजनीतिक यथार्थ हो, जसले पुरानो राजनीतिक संरचनालाई गहिरो चुनौती दिएको छ। यसले युवाप्रस्तालाई परिणाममुखी राजनीति तर्फ आकर्षित गरेको छ। हामीलाई थाहा छ, हामीले पाएको मत आक्रोश र आशाको मिश्रण हो, जसले परिवर्तनको जनादेश दिएको छ। हामीसँग विगतको बोझ छैन। हामी पुराना दुश्मनीमा र अवस्थामा बाँधिँका छैनौं। नेपालले भारत र विश्वलाई खुला मन, स्पष्ट दृष्टि र आर्थिक स्मान्तरणको उद्देश्यसहित हेर्दछ। नेपाल र भारत केवल दुई देश मात्र होइन, हामी एउटै प्राचीन सभ्यताको हिस्सा हौं। रामको कथा जनकपुर हो। अयोध्यालाई जोगका मात्र पुर्ण हुन्छ। पाशुपतिनाथ र केदारनाथ जोडिँदा आस्था पूर्ण हुन्छ। लुम्बिनी र बोधगया जोडिँदा सभ्यताको मूल आत्मा प्रकट हुन्छ। तर हामी आत्मसन्तुष्टिमा रन चाहिँदैनौं। हाम्रो सम्बन्धले के हासिल गर्नु भन्दा पनि अब के गर्न सक्छ भन्नेमा ध्यान दिन चाहन्छौं।

सीमाना होइन, अर्थात्तन्त्र जोड्ने दृष्टि भारतले पछिल्ला दशकमा तीव्र आर्थिक स्मान्तरण गरेको छ, जसलाई हामी सम्मान गर्छौं। नेपाल यस विकास

यात्राको साभेदार बन्न चाहन्छ। रक्सौल-काठमाडौं रेलमार्ग जस्ता परियोजना सम्पन्न भए पश्चात, पर्यटन र आयुषी सञ्चालना क्रान्ति आउन सक्छ। पोखरा र लुम्बिनीबाट दिल्ली, मुम्बई र बेंगलुरुसम्म सीधा हवाई सेवा सम्भव हुनुपर्छ। काठमाडौं-बेगलुरु डिजिटल करिडोर, प्रविधि साभेदारी र नवप्रवर्तन केन्द्रहरू स्थापना गर्न सकिन्छ।

नेपालमा IIT र AIIMS जस्ता संस्थाहरू स्थापना गर्न सम्भवाना हामी देखौं। डिजिटल भुक्तानी, फिन्टेक र स्टार्टअप साभेदारीले दुबै देशका युवालाई अवसर दिन सक्छ।

विकास कटनीतिको नयाँ चरण नेपाल-भारत सम्बन्धलाई भू-राजनीतिक तनावबाट हटाएर विकास कटनीतिमा स्मान्तरण गर्नुपर्छ। दुतावासहरूलाई लगानी, व्यापार र आर्थिक सहकार्यका केन्द्र बनाउनुपर्छ। नेपालको जलविद्युत् अब परेल्ड स्रोत मात्र होइन, भारतको औद्योगिक विकासका लागि हरित ऊर्जा बन्न सक्छ। सीमापार व्यापारलाई आधुनिक, डिजिटल र एकीकृत प्रणालीमा स्मान्तरण गर्नुपर्छ।

टयाटको मूल्यमा सन्मानको अभावमन अब प्रशासनिक ढिलाइ होइन, आधुनिक प्रणालीले निर्धारण गर्नुपर्छ। डिजिटल एकीकृत चेकपोस्ट र प्रभावकारी ट्रान्जिट प्रणालीले सीमा होइन, श्रुत निर्माण गर्नुपर्छ। हामीसँग अहिले हाम्रो वैदेशिक नीतिलाई स्मान्तरण गर्न आवश्यक सबैभन्दा ठूलो सम्पत्ति छ-हामी विगतको बोझ बोकेर हिंडिरहेका छैनौं। पुराना कटुताहरूलाई हामीलाई बाँधेका छैनन्। हामी सार्वभौम सन्धिहरू र जनरलरका आत्मीय सम्बन्धहरूलाई जोडिँका छौं, तर विगतका नेताहरूका भाषा साना स्वाध्यपूर्ण सम्झौता वा मौन समझदारीहरूको जालमा अल्झिएका छैनौं। हामी भारत र विश्वलाई खुला हृदय, स्पष्ट दृष्टि र पारदर्शी उद्देश्यका साथ हेर्छौं-त्यो उद्देश्य हो नेपालको आर्थिक स्मान्तरण।

नेपाल र भारत केवल दुई देश मात्र होइन, हामी गौरवशाली र प्राचीन सभ्यताका साभेदार हौं। जनकपुर र अयोध्याबीचको सम्बन्धमा रामकथा पूर्ण हुँदैन। पाशुपतिनाथ र केदारनाथलाई जोड्दा मात्र आस्थाको पूर्णता पाउँछ। लुम्बिनी र बोधगयालाई एक सृष्टिमा

बाँध्दा मात्र महान् सभ्यताको मूल आधार साकार हुन्छ। तर हामीसँग आत्मसन्तुष्टिमा रमाउने सुविधा छैन, न त पुराना र पिछाडिमा बनाइइइएको आदमा आफूना कमजोरी लुकाउने इच्छा नै छ। हाम्रो सम्बन्धले अहिलेसम्म के उपलब्धि हासिल गर्नु भन्नेमा मात्र केन्द्रित हुनुको सट्टा, यसले के-के हासिल गर्न सक्थ्यो र भविष्यमा कस्तो बन्न सक्छ भन्नेमा ध्यान दिएर नयाँ सुरुआत गर्न चाहन्छौं।

सीमाना मात्र होइन, अर्थात्तन्त्र जोड्ने लक्ष्य जब हामी सीमापार हेर्छौं, हामी आफूलाई नयाँ क्षमता परिभाषित गरेको भारत देखौं। पछिल्ला दशकहरूमा पुराना प्रशासनिक जञ्जालबाट मुक्त हुँदै भारत विश्वकै सबैभन्दा ठूलो र तीव्र गतिमा बढिरहेको अर्थतन्त्रमध्ये एक बनेको छ। यो उपलब्धिप्रति हाम्रो सम्मान छ, र त्यसैले हामी विकासका साभेदार बन्न चाहन्छौं।

भारत प्रतिदिन करिब १५ किलोमिटर रेलमार्ग निर्माण गर्दै भेट्ने रेल विस्तारमा विश्व नेतृत्वतर्फ अग्रसर छ। यस्तो अवस्थामा प्रस्तावित रक्सौल-काठमाडौं रेलमार्ग १५० किलोमिटरभन्दा कम दूरीको परियोजना मात्र हो। जुन दिन यी १५० किलोमिटर रेलमार्ग जोडिन्छन्, त्यस दिन व्यापार, पर्यटन, दुबानी व्यवस्था र क्षेत्रीय सम्पर्कमा कान्तिकारी परिवर्तन आउनेछ। नेपाल केवल सीमाना जोड्न चाहिँदैन, यी रेलमार्गमार्फत सम्पूर्ण अर्थतन्त्रलाई गतिशील बनाउन चाहन्छ। हामी केवल नयाँदिशालातर्फ मात्र हेर्दैनौं; भारतका विभिन्न राज्यहरूमा भइरहेका गतिशील परिवर्तनहरूलाई पनि नजिकबाट अलोकन गरिरहेका छौं।

भारतको हवाई क्षेत्रले कसरी तीव्र फडको मारेको छ, हामीले देखेका छौं। त्यसैले पोखरा र लुम्बिनीबाट दिल्ली, मुम्बई तथा बेगलुरुसम्म प्रमुख सहरहरूमा सीधा हवाई सेवा किन सञ्चालन गर्न नसकिने? हामी केवल आन्ध्र प्रदेश र तेलङ्गानाले सूचना प्रविधि (आईटी) क्षेत्रमा कसरी सफल परिस्थितिको प्रणाली निर्माण गरे भने बुझ्न मात्र चाहिँदैनौं, हामी काठमाडौं-बेगलुरु डिजिटल करिडोरको परिकल्पना पनि गर्न चाहन्छौं। गुजरातको औद्योगिक पूर्वाधारबाट हामी प्रेरित छौं; त्यसैले सीमाक्षेत्रमा रासायनिक मल उद्योग

स्थापना गर्न तत्काल सहकार्यको आधार किन बन्न सक्ने?

हामी नेपालमा आईआईटी (IIT) र एस (AIIMS) जस्ता प्रतिष्ठित संस्थाहरू स्थापना गर्न चाहन्छौं। आज नेपालले भारतका आईटी कम्पनीहरू, स्टार्टअप परिस्थितिको प्रणाली र विश्वविद्यालयहरूलाई आत्मविश्वासका साथ भन्न सक्छ- 'नवप्रवर्तन प्रयोगशाला, इन्क्यूबेशन केन्द्र र प्रविधि हब स्थापना गरेर हामीलाई नवप्रवर्तनको साभेदार बनाउनुहोस्'।

हामी आ' नो प्रतिभाशाली युवापुस्ता, प्रशस्त स्वच्छ ऊर्जा र विस्तार हुँदै गएको डिजिटल पारिस्थितिक प्रणालीप्रति गर्व गर्छौं। तर भारतको अहम विकसित प्रविधि क्षेत्रबाट थोरै सहयोग प्राप्त भएमा यी क्षमताहरूले अहम ठूलो स्मान्तरण ल्याउन सक्छन्। हामी डिजिटल भुक्तानी, फिन्टेक र सीमापार डिजिटल प्लेटफर्महरूमा सहकार्य गर्न चाहन्छौं, जसले दुबै देशका साना उद्यमीहरूलाई सशक्त बनाउनेछ।

भारत प्रविधि करिब १५ किलोमिटर रेलमार्ग निर्माण गर्दै भेट्ने रेल विस्तारमा विश्व नेतृत्वतर्फ अग्रसर छ। यस्तो अवस्थामा प्रस्तावित रक्सौल-काठमाडौं रेलमार्ग १५० किलोमिटरभन्दा कम दूरीको परियोजना मात्र हो। जुन दिन यी १५० किलोमिटर रेलमार्ग जोडिन्छन्, त्यस दिन व्यापार, पर्यटन, दुबानी व्यवस्था र क्षेत्रीय सम्पर्कमा कान्तिकारी परिवर्तन आउनेछ। नेपाल केवल सीमाना जोड्न चाहिँदैन, यी रेलमार्गमार्फत सम्पूर्ण अर्थतन्त्रलाई गतिशील बनाउन चाहन्छ। हामी केवल नयाँदिशालातर्फ मात्र हेर्दैनौं; भारतका विभिन्न राज्यहरूमा भइरहेका गतिशील परिवर्तनहरूलाई पनि नजिकबाट अलोकन गरिरहेका छौं।

भारतको हवाई क्षेत्रले कसरी तीव्र फडको मारेको छ, हामीले देखेका छौं। त्यसैले पोखरा र लुम्बिनीबाट दिल्ली, मुम्बई तथा बेगलुरुसम्म प्रमुख सहरहरूमा सीधा हवाई सेवा किन सञ्चालन गर्न नसकिने? हामी केवल आन्ध्र प्रदेश र तेलङ्गानाले सूचना प्रविधि (आईटी) क्षेत्रमा कसरी सफल परिस्थितिको प्रणाली निर्माण गरे भने बुझ्न मात्र चाहिँदैनौं, हामी काठमाडौं-बेगलुरु डिजिटल करिडोरको परिकल्पना पनि गर्न चाहन्छौं। गुजरातको औद्योगिक पूर्वाधारबाट हामी प्रेरित छौं; त्यसैले सीमाक्षेत्रमा रासायनिक मल उद्योग

स्थापना गर्न तत्काल सहकार्यको आधार किन बन्न सक्ने? हामी नेपालमा आईआईटी (IIT) र एस (AIIMS) जस्ता प्रतिष्ठित संस्थाहरू स्थापना गर्न चाहन्छौं। आज नेपालले भारतका आईटी कम्पनीहरू, स्टार्टअप परिस्थितिको प्रणाली र विश्वविद्यालयहरूलाई आत्मविश्वासका साथ भन्न सक्छ- 'नवप्रवर्तन प्रयोगशाला, इन्क्यूबेशन केन्द्र र प्रविधि हब स्थापना गरेर हामीलाई नवप्रवर्तनको साभेदार बनाउनुहोस्'। हामी आ' नो प्रतिभाशाली युवापुस्ता, प्रशस्त स्वच्छ ऊर्जा र विस्तार हुँदै गएको डिजिटल पारिस्थितिक प्रणालीप्रति गर्व गर्छौं। तर भारतको अहम विकसित प्रविधि क्षेत्रबाट थोरै सहयोग प्राप्त भएमा यी क्षमताहरूले अहम ठूलो स्मान्तरण ल्याउन सक्छन्। हामी डिजिटल भुक्तानी, फिन्टेक र सीमापार डिजिटल प्लेटफर्महरूमा सहकार्य गर्न चाहन्छौं, जसले दुबै देशका साना उद्यमीहरूलाई सशक्त बनाउनेछ।

विराटनगरको फोहोर ठेक्का प्रक्रिया विवादमा

विराटनगर/ विराटनगर महानगरपालिकाको फोहोर व्यवस्थापनका लागि आह्वान गरिएको दीर्घकालीन २० वर्षे अवधिको ठेक्का प्रक्रिया यतिबेला विवादमा परेको छ। एकातिर महानगरपालिकाले विगतको खराब प्रदर्शन र आर्थिक बेरुजुलाई कारण देखाउँदै ठेक्का रद्द गरेको छ। उता ठेक्का हालै कम्पनीले भन्ने छनोटको अन्तिम चरणमा पुगेको कम्पनीलाई पूर्वाधार राखेर ठेक्का रद्द गरिएको आक्षेप लगाएको छ। विराटनगरको दैनिक १०० टनसम्म निरिक्तन फोहोर व्यवस्थापन गम्भीर विषय हो। महानगरपालिकाका जानकारहरू भन्छन्- यो विवाद लम्बिँदै गयो भने भविष्यमा फोहोर व्यवस्थापन जटिल बन्न सक्छ। महानगरपालिकाले २०२२ चैत ६ गते सार्वजनिक-निजी साभेदारी (बीपीपी) मोडलमा विराटनगरको फोहोर संकलन, दुबानी र विरसनका लागि बोलचल आह्वान गरेको थियो। जसमा ललितपुरस्थित नेप्सेम्याक सेवा प्रालि, ले मार १-डिडिडिमाफरत प्रस्ताव पेश गरेको थियो।

पोखरा-जोमसोम नियमित हवाई उडान बन्द

काठमाडौं/ पोखरा-जोमसोम नियमित हवाई सेवा बन्द भएको छ। यहाँ उडान गर्ने निजी वायु सेवा कम्पनी ताप एयरलाइन्स र समिट एयरलाइन्सले पोखरा-जोमसोम नियमित हवाई सेवा उडान करिब तीन महिनाका लागि बन्द गरेको जनाएका छन्। बर्खायाम, मनसुन, मौसम प्रतिकूलता र पर्यटकीय आकर्षणले नियमित उडान यहाँ उडान गर्ने निजी वायु सेवा कम्पनीहरूले पोखरा-जोमसोम नियमित हवाई उडान बन्द गरेको जोमसोम नागरिक उड्डयन कार्यालयका प्रमुख दीपक पोखरेलले जानकारी दिए।

हवाई सेवा बन्द हुने पुगेका प्रमुख पोखरेलले उल्लेख गरे। यहाँ तारा एयरलाइन्सले मे २२ र समिट एयरलाइन्सले जुन २ तारिखदेखि पोखरा-जोमसोम हवाई सेवा बन्द गरेको प्रमुख पोखरेलले बताए।

Advertisement for 'नयाँ भण्डारी इटा' (New Bhandari Ista) featuring 'धजाटमा' (Dhajatama) and 'ठूलो साइजको ईटा उपलब्ध छ।' (Large size Ista available). It lists contact information for 'सम्पर्कका लागि: भगवान बस्नेत' and 'प्रो. मनोज सिंह'.

Advertisement for 'पानासोनिजक इलेक्ट्रोनिकस वल्ड' (Panasonic Electronic World) listing various electronic products like LED, TV, Online UPS, and contact details for 'प्रो. मनोज सिंह'.

Advertisement for 'मनकामना डेन्टल केयर' (Mankamana Dental Care) featuring 'विशेष अफरका साथ' (Special offers) and 'Dr. Nabin Kant Chaudhary Consultant Oral & Dental Surgeon'.

Advertisement for 'ठूलो ट्याङ्कीमा कम्प्रेसर प्रविधिजुक्त' (Large truck with compressor technology) and 'भण्डारी सेफ्टी ट्याङ्की तथा ढल सरसफाई' (Bhandari Safety Tank and Sewerage).

मेचीनगरमा दुई वटा 'सुरक्षित कक्ष' स्थापना

का/विश्व बैकको अनुदानमा मेचीनगर नगरपालिकाले लैङ्गिक हिंसाबाट प्रभावित हुनेलाई सेवा प्रदान गर्नका लागि दुई वटा वडामा 'सुरक्षित कक्ष (सेफ स्पेस)' स्थापना गरेको छ ।

नगरमा छ वटा वर्षदिनै युरोपेलीहरूको रूपमा लैङ्गिक हिंसा रोकथाम तथा प्रतिकारका लागि सेवा पहुँच परियोजना लागू भएको छ । जसको एउटा एकाइको रूपमा 'सुरक्षित कक्ष' सञ्चालनमा ल्याइएको नगरपालिकाका महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण शाखाकी प्रमुख जयन्ती खरेलले बताइन् । मेचीनगरको वडा नम्बर ८ र १५ मा 'सुरक्षित कक्ष' स्थापना गरिएको र नगरभित्र हिंसाका परेका नागरिकले त्यहाँ आएर सेवा लिन सक्ने उनले जानकारी दिइन् । 'सुरक्षित कक्ष' मा हिंसाका परेका खासगरी बालबालिका, किशोरी

र महिलाहरू सुरक्षित आश्रय र मनोपारामर्श प्राप्त गर्नेछन् । जोखिममा रहेका पीडितलाई चुस्काका लागि प्रहरी, न्यायका लागि अदालत र उपचारका लागि स्वास्थ्य निकायसम्म पुऱ्याउन लक्ष्यीक कर्मचारीले सहयोग पुर्याउने उनको भनाई छ ।

हेरक सुरक्षित कक्ष मा हिंसापीडितलाई तत्काल चाडिने सहयोग प्रदान गर्नका लागि एक जना केस मेनेजर, मनोपारामर्शदाता र केस वर्करको नियुक्ति गरिएको छ । समस्यामा परेका बालबालिका तथा किशोरीको पहिचान गरी उनीहरूलाई पहिलो सेवा दिने काम नै केस वर्करको भन्ने मेचीनगर-८ स्थित 'सुरक्षित कक्ष' को केस वर्कर शान्ति मेहराले बताइन् ।

कोशी प्रदेशमा सबैभन्दा बढी महिला हिंसाका घटना भएपछि हुने गरेको प्रहरीको अध्ययनले जनाएको छ । त्यही कारण भएपछि हिंसा नियन्त्रण गर्न परियोजना लागू भएको हो ।

जानकारी

विश्वकप २०२६ :

विश्वका ४८ देशका १२४८ चर्चित खेलाडी

का/फा/विश्वकप २०२६ का लागि इतिहासमै धेरै खेलाडी अमेरिका पुग्ने छन् । आफ्नो विश्वकप सपनालाई नजिक तृत्याउन र आफ्नो फुटबल जीवनलाई विश्वकपसहित विदाइ गर्ने महत्त्वपूर्ण नामहरूसमेत यो विश्वकपको महाकुम्भमा भाग लिने छन् । फिफाले फिफा विश्वकप २०२६ को अंतिम टोलीको सूची सावधानीपूर्वक गरेसँगै विश्वभर विश्वकपको माहोल उत्कर्षतर्फ आँच बढिरहेको छ । प्रतियोगिता सुरु हुनु अघि केवल एक हप्ता बाँकी रहेका विश्वभर चासो र सरगामी भएरै बढेको छ ।

विश्व फुटबलकै सबैभन्दा रोमाञ्चक चरणमध्ये एक मानिएको यो विश्वकपमा कुल ४८ राष्ट्रका १ हजार २४८ खेलाडीहरूले ब्यान्ड। मेक्सिको तथा अमेरिकामा हुने कुल १०४ खेलहरूमा आफ्नो उपस्थिति देखाउने छन्। यो सश्रृंखला विश्व फुटबलका लागि ऐतिहासिक मोड सावित हुने अपेक्षा गरिएको छ। पहिलो पटक यति धेरै खेलाडी यो स्तरको डोभामा प्रतिस्पर्धा हुने लागेकाले स्वभाविक उत्सुकता देखिएको छ ।

सावजनिक गरिएका टोली सूचीहरूले प्रतियोगिताको विशालता र लोकप्रियतालाई भन्न स्पष्ट बनाएका छन्। कुल २५७ खेलाडी यसअघि कप्तानीमा एकपटक विश्वकप टोलीमा परेका अनुभवी खेलाडी हुन् भने ८९१ खेलाडीले पहिलोपटक विश्वकप खेल्ने अवसर पाएका छन्। यसले विश्व फुटबलमा निरन्तरता र नयाँ पुस्ताको आगमन दुवैलाई प्रतिबिम्बित गरेको फिफाको भनाइ छ ।

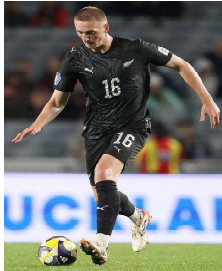
खेलाडीहरूको उमेर समूह पनि निकै रोचक छ। सबैभन्दा पक्का खेलाडी स्कटल्यान्डका क्रिग गार्डिन ४२ वर्ष १९२ दिनका छन् भने सबैभन्दा कान्छ खेलाडी

मेक्सिकोका मिल्तेर्रो मोरा १७ वर्ष २४० दिनका छन्। प्रतियोगिता सुरु हुनु २० वर्षमुनिमा २२ खेलाडी र ४० वर्ष वा सोभन्दा माथिका सात खेलाडी मैदानमा देखिन सक्नेछन्। साथै, यसअघि विश्वकप जितिसकेका २२ खेलाडी पुनः विश्व फुटबलको सबैभन्दा ठूलो मञ्चमा फर्किएका छन् ।

स्थापित स्टार खेलाडीहरूको पुनरागमनसँगै यो विश्वकपले नयाँ राष्ट्र र नयाँ प्रतिभालाई पनि विश्वव्यापी चिनाउने अवसर दिएको छ । काबो भेडे, क्रुसआ, जोर्डन र उज्बेकिस्तान पहिलो पटक विश्वकपमा सहभागी हुँदै छन्, जसले विस्तारित विश्वकपले विश्व फुटबललाई अझ प्रतिनिधिमुलक बनाएको देखाउँछ ।

विशेष रूपमा उज्बेकिस्तानको पहिलो विश्वकप सहभागिता ऐतिहासिक उपलब्धि बनेको छ। म्यानचेस्टर सिटीका युवा डिफेन्डर अय्युबोविर खुसानोभजस्ता खेलाडीहरूले आफ्ना देशवासीहरूको सपना साकार पारेका छन्। नयाँ पुस्ताका अन्य चर्चित खेलाडीहरूमा फ्रान्सका बरेन जाइर-एमेरी, न्युजिल्यान्डका फिन सुरमन र मोरक्कोका विलाएल एल खानुस उल्लेखनीय छन् । यसैबीच अर्जेन्टिनाका लियोनेल मेसी, पोर्चुगलका क्रिस्टियानो रोनाल्डो र मेक्सिकोका गोलकिपर गिलेमी ओजोआले कीर्तिमानी छेटी विश्वकप खेल्ने तयारी गरिरहेका छन् । सबैभन्दा धेरै चासो र समर्थकहरू विनै स्टार खेलाडीको प्रदर्शनका लागि प्रतिक्षित छन् ।

सावजनिक टोली सूचीले आधुनिक फुटबलको विश्वव्यापी स्वरूपलाई पनि उजागर गरेको छ। विश्वकपमा सहभागी खेलाडीहरू ७९ देशका ४४९९ विभिन्न क्लबबाट आएका छन्। तीमध्ये ९४ क्लब एएफसी क्षेत्रका, ८ क्याफका, ७

कन्काफका, ८ कोनमेबोलका, १ ओएफसीको र २३ युरोपेली फुटबल महासंघ (युईएएफ) क्षेत्रका छन्।

केही राष्ट्रहरूको टोली लगभग पूर्ण रूपमा घरेलू खेलाडीमा आधारित छ। कतार र साउदी अरबका २६ मध्ये २४ खेलाडी आफ्नै देशको लिगमा खेल्छन्। अर्कोतर्फ काबो भेडे, कंगो डीआर, कोट डी आइभोर, कुरासाओ, सेनेगल र उरुवेका सम्पूर्ण खेलाडी विदेशी लिगमा आव्रड छन्। प्रशिक्षकहरूको पक्षमा पनि रोचक तथ्य देखिएको छ। घानाका मुख्य प्रशिक्षक, पोर्चुगल रणनीतिकार कालोस स्क्वेरोज लगातार पाँचौ विश्वकपमा टोली सम्हाल्दै छन्। उनले यसअघि २०१० मा पोर्चुगल तथा २०१४, २०१८ र २०२२ मा इरानको नेतृत्व गरेका थिए। लगातार पाँच विश्वकपमा प्रशिक्षकका रूपमा सहभागी हुने उनी बोर। मिलिटोनीभिचपछि मात्र दोस्रो व्यक्ति हुन्।

फिफाका अनुसार सावजनिक गरिएका यी टोली सूचीहरूले विश्वकपको वास्तविक भावना भन्दाजुनै र उत्कृष्टता, विविधता र फुटबलमाफत विश्व एकताको उदात्तलाई प्रतिनिधित्व गर्ने सत्यसंग नजिक छन्।

४८ सहभागी सदस्य राष्ट्रहरूले जुन १ मा बुझाएका पूर्ण टोली सूचीहरू फिफाको वेबसाइटमा उपलब्ध गराएको छ। प्रतियोगिताको नियमअनुसार कुनै टोलीको पहिलो खेल सुरु हुनुभन्दा २४ घण्टाअघिसम्म मात्र गार्भरि चोट वा विरामीका कारण खेलाडी प्रतिस्थापन गर्न पाइनेछ, यसका लागि फिफाले विशेष अनुमति प्रदान गर्नुपर्ने छ ।

स्कूल बससँग मोटरसाइकल ठोक्कँदा दुई युवकको मृत्यु

का/फा/ का/फाको मेचीनगरमा स्कूल बस र मोटरसाइकल एकअर्कासमा ठोक्कँदा दुई युवकको मृत्यु भएको छ । जिला प्रहरी कार्यालय भन्नेका अनुसार बुधवार अपराह्न करिब ५:२० बजे मेचीनगर नगरपालिका-७ स्थित सञ्जय सिमेट खाप्की अगाडि भएको दुर्घटनामा दुई युवकको मृत्यु भएको हो । गोमनसरीबाट धुलावारीतर्फ जाँदै गरेको हॉलिवेल इंग्लिस बॉर्डिङ स्कूलको मे १ क ३९१ नम्बरको बस र विपरीत दिशाबाट आउँदै गरेको मे १ प ९९०४ नम्बरको मोटरसाइकल एकअर्कासमा ठोक्कँदा थिए ।

दुर्घटनामा मोटरसाइकलमा सवार भारतको किशनगञ्ज, गलगौल्या निवासी ३२ वर्षीय अजय माफ्नी र मेचीनगर-७ निवासी २५ वर्षीय अजय राजवंशी सल्ट घाइते भएका थिए । दुवैलाई उपचारका लागि प्रादेशिक अस्पताल भद्रपुर पठाइएको भए पनि साँझ ५:४० बजे चिकित्सकले मृत घोषणा गरेका थिए ।

मृतक दुवैको शव हाल प्रादेशिक अस्पताल भद्रपुरमा राखिएको प्रहरीले जनाएको छ । दुर्घटनामा संलग्न बसका चालक मेचीनगर-११ निवासी ४४ वर्षीय निरेन धिमाललाई इलाका प्रहरी कार्यालय धुलावारीले नियन्त्रणमा लिएको छ ।

पुस्तक-सामार

राजनीतिसँगै राजकाज-कल्याणकारी लोकतन्त्रको प्रस्ताव

राजनीतिसँग राजकाज

र. रविन्द्र मिश्र

गताङ्क.....

राजनीतिमा आउनुपर्ने उनी पत्रकार थिए । उनले सन् १९८० मा लेखेको हाउ टू बी अ मिनिस्टरलाई कैयौं महत्त्वपूर्ण मन्त्रालय सम्हालेका विपक्षी राजनीतिज्ञ के क्वाकले पहिलो पटक मन्त्री बनेका सबैलाई पढ्न सिफारिस टिप्पणी गरेका कार्यालयले उक्त पुस्तक सिफारिस गरेको बताइन्छ ।

रूपमा सुसंस्कृत राजनीतिज्ञ नियुक्त हुने देशमा समेत गरेको प्रस्टै बुझ्न सकिन्छ । पुस्तकमा मन्त्री कसरी बन्ने मन्त्री बनेपछि मन्त्री बनेपछि काम कसरी सुरुवात गर्ने भएको चलायमान बनाउने, मस्यौदाहरू कसरी लिने बनाउने, वनाउने, मान्यवर र संसदमा कसरी प्रस्तुत हुने, आफ्ना पार्टी निर्वाचन क्षेत्रसंगको सन्तुलन कसरी कायम गर्ने जस्ता अनेक विषय अत्यन्तै सहायक सिद्ध हुने सामग्री प्रस्तुत गरिएको छ। स्वाभाविक रूपमा बेलायत र नेपालको परिप्रेक्ष्य र सन्दर्भमा आकाश जमिनको अन्तर छ । बेलायतको राजकाजमा शब्द र वाक्य समायोजनका जटिलता होलान् । तर नेपालको राजकाजमा त शब्द नै सिकाउनुपर्ने अवस्था देखियो । दशकोसम्म राजनीति गर्दा पनि कसैले राजकाज शब्दसंग लेख्न सकेको देखिएन ।

अब के गर्ने ? इमानदार नेतृत्व चयन केटाकेटीहरूलाई इमानदारी सिकाउन सकिन्छ । तर उमेर पुगिसकेकाहरूलाई इमानदार बन्न सिकाउन सकिँदैन, त्यो आत्मज्ञानबाट प्राप्त हुने गुण हो । विधिको शासनले ठूलो हदसम्म नागरिकहरूलाई इमानदार बनाउन सक्दैन। त्यो गुण हुनुपर्ने हो । तर हामीकहाँ शासन गर्नेहरूवाटै विधि तोडिने गरेको छ । त्यसैले त्यो पनि सम्भव भएन । हाउ टू बी अ मिनिस्टरमा हाउ टू बी अनेस्ट अर्थात् इमानदार कसरी बन्ने भन्ने खण्ड नै छैन । त्यो बेलायती राजनीतिज्ञहरूका लागि गर्न र तिनलाई संकिय बनाउन उद्देश्य चाहिन्छ ।

नभएपछि रबरहरू स्वतः लतपतिने नै भए । माल पाएर चाल नपाएपछि के गर्ने भन्ने जस्तै हो । अहिले प्रधानमन्त्री केपी ओली र उनका मन्त्रीहरू राजकाजको ढङ्गमा पूर्ण रूपले चुकेका छन्- विगतका प्रधानमन्त्री र सरकारहरू जस्तै । राजकाजका आफ्नै जटिलता नहुने होइनन् । तर अत्यन्तै सामान्य विषयमा बारम्बार चुकेको देखिएपछि विश्वासहरू आफै टुट्न थाल्यन् ।

उदाहरणका लागि, दुईतिहाइ बहुमतप्राप्त सरकारले आमूल परिवर्तनकारी विकासका केही प्रमुख एजेन्डामा दिनगत केन्द्रित हुनुको साटो सात ओटा तोकिएका ठाउँबाहेक सिङ्गो काठमाडौंलाई निषेधित क्षेत्र लागू गर्नुमा ऊर्जा खेर फाल्नुपर्छ ? समाजवाद उन्मुख सरकारले आफै उठाउनुपर्ने माग डा. गोविन्द केसीले उठाइदिँदा उनीमाथि त्यसरी जहलानुपर्छ ? गङ्गामा अधिकांश सबैभन्दा अदालतले गरेको निर्णय पालना गर्न केले रोकेको थियो ? संस्कृत विश्वविद्यालयका कुलपतिलाई त्यस्तो अपमानजनक ढङ्गबाट व्यवहार गर्न हुन्छ्यो ? साँधे चार करोड रूपैयाँको भारतीय सहयोगीमा बनेको पुस्तकालय उद्घाटन गर्न प्रधानमन्त्री आफै जानुपर्छ ? अनि चीनलाई दुई ओटा गैँडा हस्तान्तरण समारोहमा प्रधानमन्त्री आफै उपस्थित हुने हो ? यो के गाईजात्रा गरेको ? यस्ता विषयमा अर्थरूपपछि वास्तविक राजकाजमा स्वतः आँच पुग्ने नै भयो ।

मनोरञ्जन

चिलचित्र निर्देशक बनेका पत्रकार विजय पाण्डेलाई शुभकामना

वनक/पत्रकार तथा लेखक विजयकुमार पाण्डेले चलचित्र निर्देशन गर्न भएका छन् । पाण्डेसँगको फोटो सामाजिक सञ्जालमा सेयर गर्दै अभिनेता विपिन कार्कीले आगामी दिनमा सँगै सिर्जना र सहकार्य गर्ने सम्भावनाप्रति थप उत्साहित बनाएको बताएका छन् ।

उनले स्टार्टस लेख्दै कार्कीले उक्त भेट केवल औपचारिक भेटघाटमा सीमित नरहेको उल्लेख गरेका छन् । उनले भविष्यमा सँगै अर्धपूर्ण र स्मरणीय काम गर्ने योजनाले आफूमा नयाँ ऊर्जा र उत्साह थपेको बताएका छन् । 'आजको भेट केवल एउटा भेटघाटमा सीमित रहेन, यसले आगामी दिनहरूमा सँगै सिर्जना र सहकार्य गर्ने सम्भावनाप्रति अझ उत्साहित बनायो । भविष्यमा हामीले सँगै केही अर्धपूर्ण र स्मरणीय कामहरू गर्ने योजनाले मनमा नयाँ ऊर्जा र उत्साह थपेको छ' कार्कीले लेखेका छन् । पाण्डेलाई अनुभवी, सिर्जनशील र दूरदर्शी व्यक्तित्वका रूपमा उल्लेख गर्दै उनले सहकार्य गर्ने अवसरलाई आ' नो सोभाग्य दानेका छन् ।

'तापै जस्तो अनुभवी, सिर्जनशील र दूरदर्शी व्यक्तित्वसँग सहकार्य गर्ने अवसरलाई आ' नो सोभाग्य दान्छु । आगामी यात्राका लागि उत्साहित छु, प्रिय विजय दाइ !' उनले लेखेका छन् । चलचित्रको मुख्य भूमिकामा अभिनेता कार्की हुने बुझिएको छ ।

Log on गर्नुहोस् purbasandesh.com EPAPER ना पूर्वसन्देश पत्रिका हेर्नुहोस्

दैनिक साप्ताहिक आज मिति २०८३ साल जेठ २३ गते शनिबार 6 June, 2026 तिथि: ७४७

ज्यो. लक्ष्मी प्र. टकाल (उपाध्यक्ष) सञ्चारकर्ता अन्वय विमल, अन्वय सुप्रदीपा लामा. ९८६८३१०८८८/९८९००५१५४

